

Bemærkninger til Biodiversitetsplanen fra DN-Odder

Vi er naturligvis glade for, at Odder nu får en plan for større mangfoldighed i kommunen, og vi er imponerede over de omfattende og mange oplysninger, der er samlet i kommunens oplæg. Vi er også enige i visionen og målet: At skabe en rig og varieret lokal natur.

Desværre er de overvældende mange oplysninger også planens svaghed, for en betydelig del af dem har mere karakter af lærebog eller informationsmateriale, og det gør planen både uoverskuelig og uhåndterlig. Den er nærmere blevet et idékatalog end en plan. Vores forslag er derfor, at den kommende Biodiversitetsplan bliver meget kort, men til gengæld operativ - altså fyldt med tiltag, der faktisk kan gennemføres eller ideer, som er realistiske. Der er for mange hensigtserklæringer i planen - vi ønsker indsatsplaner, der gerne år for år tydeligt fortæller, hvad vi vil, hvorfor og hvordan. De

mange øvrige oplysninger kan passende samles i et baggrundsmateriale.

De nemmeste områder at tage fat på, er uden tvivl dem, der er ejet af kommunen. Så lad os gøre det! Det drejer sig bl.a. om 60 hektar skov, mindst 70 hektar vejkanter samt en del bortforpagtet jord.

En hel del jord omkring tekniske anlæg ejes af Samn, der jo er ejet af Horsens og Odder Kommune. Samn ejer desuden en række regnvands- og overløbsbassiner. Også på disse offentligt ejede arealer vil det derfor være relativt let at indføre tiltag, der fremmer biodiversiteten, fx ved at udarbejde skånsomme vedligeholdelsesplaner.

De (få) kommunalt ejede skove bør i det store hele udlægges til urørt skov og salg af træ til træflis straks ophøre. Det skærer os i hjertet at se over 100 år gamle træer (som det skete sidste vinter) blive knust til flis, og indtægten fra salget er alligevel forsvindende lille. De få rigtigt gamle træer bør registreres (gerne som "evighedstræer") og værnes - de er vigtige biotoper, ligesom skovene gerne må blive mere våde, fx ved at afbryde dræn. Dødt ved skal forblive i skovbunden, det er forrådskammer for et væld af svampe, laver, mosser, insekter og fugle.

DN-Odder ser gerne skovrejsning, ikke mindst for at beskytte grundvandet, men nye skove skal planlægges, så der både bliver stor variation af arter samt lysåbne pletter og skovmoser. Flest mulige af træerne skal være hjemmehørende arter som pil, eg og hvidtjørn - træer som har mange insektarter knyttet til sig. Og selv om vi holder af træer, så undrer vi os over, at der ifølge planen skal plantes mellem 500.000 og 1 mio. her i kommunen - det er altså vildt mange! Er der tale om en fejl?

69 % af kommunens areal er i omdrift - vi er, som der står i Trap Danmarks nye bind om Odder, en "landbrugstung" kommune, så på størsteparten af kommunens areal er naturværdien lav, og her bliver mangfoldigheden kun øget, hvis det lykkes at engagere det lokale landbrug. I oplægget er der link til udmærket materiale fra SEGES, som beskriver, hvordan man som landmand med ret enkle midler kan øge mangfoldigheden, fx ved ikke at dyrke ukurante hjørner på bedriften. Grebet rigtigt an, kan minivådområder (ud over at fjerne kvælstof og fosfor) også blive vigtige biotoper.

Afgræsning med dyr, gerne helårs og med det rette græsningstryk, er også et godt virkemiddel til øget biodiversitet, og her kan kommunens rolle være at formidle kontakter mellem landmænd og fx yde hjælp til hegning. Vi har rigtig mange strandenge i kommunen, så de er et vigtigt indsatsområde. I nogle områder vil græsningslaug eller høsletlaug være en god løsning, og også på det område kan kommunen fungere som katalysator. At skabe korridorer og sammenhængende naturområder vil være et vigtigt skridt.

Den jord, kommunen bortforpagter, skal hurtigst muligt omlægges til økologisk drift -blandt andet for at øge biodiversiteten. Økologisk drift er ikke i sig selv en garanti for mangfoldighed, så der skal også udlægges krat, levende hegn og gerne blomsterstriber på den kommunalt ejede landbrugsjord.

Grøftekanter og vejkanter har, præcis som beskrevet i planen, "et stort potentiale for at bidrage til en øget biodiversitet" og hvis blot forvaltningen ville følge intentionerne i "grøftekantplanen" fra 2019 kommer vi langt. Vi mener slet ikke, at der bør foretages slåninger i sommerperioden, men under alle omstændigheder skal eventuelle slåninger begrænses til alene at slå de korte stykker vejkant, hvor en uønsket art faktisk vokser - altså ikke noget med at slå kilometerlange strækninger som det skete i juli 2020. Helt at droppe muligheden for udsåning i vejkanterne, som planen lægger op til, er forkert, vi har bl.a. set et vellykket eksempel på Grobshulevej.

Vi støtter helt og fuldt, at krav om bedre biodiversitet bliver en del af kommende lokalplaner. Ofte vil klimatilpasning og øget biodiversitet kunne gå hånd i hånd, fx hvis der stilles krav om færre befæstede arealer, etablering af regnbede, grønne tage eller bevoksninger med klatreplanter.

Vi har gang på gang efterlyst et let tilgængeligt kort, hvor alle borgere kan se, præcis hvad kommunen ejer. Kortet kan fx bruges til at øge det lokale engagement i at øge biodiversiteten - lokalt kunne man indkalde til møder, hvor dagordenen lød: "Odde Kommune ejer dette areal. Kan vi gøre det bedre og skabe mere variation?"

Det er fint, at planen også omfatter vores kyster. Udplantning af ålegræs kan forhåbentlig bane vej for mere liv i bl.a. Horsens Fjord, men også udlægning af "diffuse rev" eller etablering af egentlige stenrev vil givetvis øge biodiversiteten til havs, ganske som der står i planen. For at øge biodiversiteten i kystområderne, så vi igen kan fange fisk, er det bydende nødvendigt, at tilførslen af næringsstoffer begrænses. Der er stadig problemer med udledning af urensset spildevand, udledning fra havdambrug og udvaskning fra landjorden, som fører til øget algeproduktion og iltsvind. Som en følge af de store regnmængder sidste vinter har vi det forgange år haft usædvanligt meget tang og fedtemøg og uklart vand på kysten ved bl.a. Dyngby.

Plejeplaner for vores fredninger og for sammenhængende naturområder vil også være et godt værktøj - og for enkelte naturtyper er der brug for en indsats her og nu, det gælder fx de sidste rester lyng i kommunen.

Det kunne også være fint, hvis planen rummede en oversigt over de specielle arter og særligt beskyttede arter, vi faktisk har i kommunen, fx tejst på Tunø, digesvaler ved Kysing Strand, løvfrøer flere og flere steder. En kortlægning af udbredelsen af flagermus er også en oplagt projektopgave, det er faktisk lykkedes i Vejle Kommune.

Vores største bekymring i forbindelse med Biodiversitetsplanen er, at den blot bliver (endnu) en plan, der i praksis ikke fører til de store ændringer. Vi savner oplysninger om, hvilke resurser der bliver sat af til at virkeliggøre planen, både økonomiske og menneskelige i form af kvalificeret arbejdskraft, for der bliver brug for både penge og ansatte, som brænder for biodiversiteten. Vi vil gerne minde om, at Odder Kommune i en periode netop havde projektansat en medarbejder, som dels har en unik faglig baggrund (som både anlægsgartner, landskabsarkitekt og jordbrugsteknolog), dels er fyldt med gode ideer til at fremme biodiversiteten - en kapacitet som hende bør kommunen sikre sig.

Der bliver under alle omstændigheder brug for omfattende rådgivning, dygtige konsulenter og engageret kursusvirksomhed, hvis biodiversiteten skal øges i boligforeninger, ved virksomheder, ved skolerne, i sommerhusområder og på kirkegårde, og det synes

vi ikke rigtigt planen tager højde for - selv om den jo nævner det som en vision at udbrede kendskabet til biodiversitet.

En oplagt mulighed er et tæt samarbejde med Økologiens Have, der jo lige siden oprettelsen har haft fokus på mangfoldighed. Der kunne fx etableres nogle nye haver, der demonstrerer, hvilke tiltag man som haveejer kan bruge for at skabe en have, hvor en mangfoldighed af insekter og fugle trives.

Desuden bliver der brug for en omfattende efteruddannelse af kommunens driftspersonale, herunder ikke mindst ledelsen, for uden deres forståelse for nødvendigheden af mere biodiversitet kommer vi ikke langt. Det drejer sig om at indarbejde en helt ny kultur, og det skal der sættes resurser af til, hvis de gode intentioner i planen skal blive til virkelighed. Og ikke alene i forvaltningen skal kulturen ændres - det skal den også politisk, så politikerne faktisk efterlever de planer, de vedtager. Også politikerne bør efteruddannes, så de forstår vigtigheden af en helhjertet indsats for øget biodiversitet.